

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БОРГОВА ПОЛІТИКА»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u> Рік навчання: <u>3-й, семестр 5-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Фінансів, банківської справи та страхування</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.е.н., доц. Марценюк Олена Василівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>ovm-r@vsau.vin.ua</u> <u>m.ov@i.ua</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Боргова політика» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 26 год.; практичні заняття - 24 год., самостійна робота - 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Фінанси», «Гроші і кредит».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Фінансовий ринок», «Фінанси підприємств».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на забезпечення фундаментальної і практичної професійної підготовки в області боргової політики. Вони є ефективним знаряддям здійснення державної політики, спрямованої на забезпечення життєдіяльності суспільства, і насамперед процесів розподілу й перерозподілу валового внутрішнього продукту між різними верствами населення, галузями економіки та територіями.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – опанування теоретичних основ державного боргу та світового досвіду з управління державним боргом.

Завданнями вивчення дисципліни є: вивчення сутності, видів та специфічних особливостей державного боргу; з'ясування особливостей

державного боргу як інструмента макроекономічної політики; розгляд суті, принципів та структурних складників системи управління державним боргом; вивчення організації державних запозичень на внутрішньому ринку України; з'ясування особливостей здійснення зовнішніх державних запозичень; опанування методологією обслуговування, погашення та регулювання внутрішнього і зовнішнього державного боргу України; вивчення ризиків державного боргу, з'ясування сутності та індикаторів боргової безпеки та механізмів і методів врегулювання боргової кризи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувані такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності :

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем(державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Програмні результати навчання:

ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Боргова складова фінансової безпеки держави: теоретико-методологічні аспекти та види ризиків	4	2	10
2	Поняття державного боргу України та його структура	4	4	10
3	Сутність та методи управління та обслуговування державного боргу	2	2	15
4	Зарубіжний досвід управління державним боргом	4	2	10
5	Організація та управління державними запозиченнями на внутрішньому ринку	2	2	10
6	Управління зовнішніми державними запозиченнями	2	4	10
7	Система індикаторів боргового навантаження та платоспроможності	2	4	10
8	Використання похідних фінансових інструментів в управлінні державним боргом	2	2	10
9	Управління ризиками державного боргу та боргова безпека країни	4	2	15
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Виконання індивідуального завдання є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати

на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни. Підготовка завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у процесі розв'язання конкретних економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою завдання. Індивідуальне завдання передбачає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного використання передової сучасної методології та наукових розробок, наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом. У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Основні види самостійної роботи здобувачів вищої освіти

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, доповідь, реферат, наукове дослідження)	20	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування у системі МУДЛ
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Бюджетний кодекс України від 21.06.2001р. №2542-III
2. Виборчий кодекс України від 19.12.2019р. №396-IX
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003р. №436-IV
4. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005р. №2747-IV
5. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995р. №176/95-ВР
6. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018р. №2597-VIII
7. Конституція України: прийнята Верховною Радою України 28.06.1996р.
8. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001р. №2341-III
9. Лісовий кодекс України від 21.01.1994р. №3852-XII

10. Митний кодекс України від 11.07.2002р. №92-IV
11. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI
12. Повітряний кодекс України від 19.05.2011р. №3393-VI
13. Цивільний кодекс України від 16.01.2003р. №435-IV
14. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004р. №1618-IV

Основна навчально-методична література

15. Андрущенко В.Л. Податкова система: навчальний посібник. К.:ЦУЛ,2016. 416
16. Базилевич, В. Д. Державні фінанси.: Навч. посіб. для студ. вуз. В.Д. Базилевич, Л.О. Баластрик. 2-е вид., перероб. і доп.. К.: Атіка, 2014. 368 с.
17. Бердинець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств [текст] навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
18. Благун, І. Г. Фінанси: навч. посібник. І. Г. Благун, Р. С. Сорока, І. В. Слейко. Львів: Магнолія . 2018. 313 с.
19. Василик, О. Д. Державні фінанси України: підруч. для студ. вузів. О.Д. Василик, К.В. Павлюк. К.: ЦНЛ, 2014. 606 с.
20. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: Підручник. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 660 с.
21. Заречнев А. М. Фінанси. Тести та задачі: Навчальний посібник А. М Заречнев, Т. В Малаєва, Р. П Русанова. К.: ЦУЛ, 2016. 196 с.
22. Калетнік Г.М. та ін. Трансформація економічного розвитку системи АПК регіону в ринкових умовах господарювання: колективна монографія. Під заг. ред. А.Г. Мазура. Вінниця, 2014. 374 с.
23. Крисоватий А.І., Синютка Н.Г. Муніципальна боргова політика: теоретичні концепти та практика реалізації в Україні: монографія.Львів: Українська академія друкарства. 2017.199 с.
24. Лайко, П. А. Фінанси АПК: навч. посіб. для студ. вузів. П. А.Лайко, Ю.І.Ляшенко; НАУ, Академія держ. податкової служби України. К.: Дія, 2016. 225с.
25. Опарін, В. М. Фінанси: загальна теорія: навч. посіб. В. М. Опарін; М-во освіти і науки України, КНЕУ ім. В. Гетьмана. 4-е вид. без змін. К.: КНЕУ, 2017. 238 с.
26. Рева, Т. М. Місцеві фінанси: Навчальний посібник. Т.М. Рева, К.Ф. Ковальчук, Н.В. Кучкова. К.: ЦНЛ, 2017. 208 с.
27. Стеців Л. П. Фінанси: навч. посіб. Л. П. Стеців, О. І. Копилюк. К.: Знання, 2017. 235 с.
28. Теорія фінансів: навч. посібн. для студ. вуз. М-во освіти і науки України. К.: ЦНЛ, 2015. 476 с.
29. Фінанси (теоретичні основи): підруч. під керівництвом і за наук. ред. М. В. Грідчиної, В. Б. Заходжая. 3-тє вид., стереотип. К.: Персонал, 2018. 305 с.
30. Фінанси: Навчальний посібник: експрес. За заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.
31. Ярошевич Н.Б. Фінанси: Навчальний посібник. Львів: Видавництво “Простір-М”, 2018. 298с.

Додаткова

32. Марценюк – Розарьонова О.В. Аналіз стану Державного бюджету та методи його стабілізації. *Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету*. Вінниця. 2014. Вип. 1 (87). С. 94-102

33. Марценюк – Розарьонова О.В. Шляхи подолання дефіцитності бюджету. Міжнародний науково-виробничий журнал «Економіка АПК». Київ. 2014. № 12. С.58-62.

34. Марценюк – Розарьонова О.В. Пастухова І. Інвестиційний клімат України: стан та важелі впливу. *Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих науковців «Проблеми економічного, облікового, контрольного і аналітичного забезпечення управління підприємством»* 14-15.04.2016 року. Вінниця. ВНАУ. 2016. С.217-219

35. Марценюк – Розарьонова О.В. Шмігельська В.В. Аналіз сучасного стану ринку банківських послуг в Україні та напрями його розвитку *Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка"*. 2018р. №10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6594>

36. Марценюк О.В. Аналіз сучасного стану зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. II *Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених, курсантів та студентів «Авіація, промисловість, суспільство»*. м. Кременчук. 15 травня 2019 р.

37. Martseniuk O.V. Current state and directions of integration of ukraine's pension system into the european and world pension system. In: *Global trends and prospects of socio-economic development of Ukraine*. Scientific monograph. Baltija Publishing. Latvia. 2022. P. 177-204.

38. Martseniuk O.V. Current trends and problems of the market of civil liability insurance of vehicle owners and ways to solve it. In: *Theoretical and practical aspects of the development of modern scientific research*. Scientific monograph. Baltija Publishing. Latvia. 2022. Part 1. P. 129-158.

39. Martseniuk O. Trends in digitalization in the insurance market of Ukraine. In: *Digitalization and information society*. Selected issues. Publishing House of University of Technology. Katowice. 2022. Monograph 53. Part 3. P. 283-294.

40. Martseniuk Olena. Internet banking - innovative development of the banking sector in Ukraine. In: *Information and innovative technologies in the turbulence era*. 2022. Monograph 60. P.263-283.

Інтернет-ресурси

41. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

42. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

43. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>

44. Офіційний сайт Національного банку України. URL:<http://www.bank.gov.ua>

45. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<http://www.nssmc.gov.ua/>

46. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL:<http://www.minfint.gov.ua>

47. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org.ru>
 48. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://nfp.gov.ua>
 49. Офіційний сайт. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.ua>
 50. Офіційний сайт «Бібліотека економіста» URL: <http://www.library.if.ua>
 51. Офіційний сайт «Бізнес та фінанси» URL: <http://www.ukrinform.ua>
 52. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім.В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

№ п.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Основні вимоги до контролю знань здобувачів вищої освіти наведені у Положенні «Про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному університеті».

Силабус навчальної дисципліни розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від “31” липня 2023 року № 1

Завідувач кафедри _____ Лариса ВДОВЕНКО